

László Zoltánné

Az árulőkészítés és árukihelyezés
fortélyai a konfekció-, kötött és
divatáruknál

A követelménymodul megnevezése:
Ruházati termékek forgalmazása

A követelménymodul száma: 0008-06 A tartalomlelem azonosító száma és célcsoportja: SzT-010-30

AZ ÁRUELŐKÉSZÍTÉS ÉS ÁRUELHELYEZÉS FORTÉLYAI A MÉTER-, ÉS RÖVIDÁRUKNÁL

ESETFELVETÉS – MUNKAHELYZET

Ön egy méteráru üzlet dolgozója. A szállító 15 kg kézimunka filcet szállított Önöknek. A filc tömegét raktári mérlegen ellenőrizték. Az áruátvételt követően vezetője azzal a feladattal bízta meg, hogy a kézimunka filcet készítse elő az értékesítésre.

Üzletük eladóterében azonban nincsen mérleg, így nincs lehetőség arra, hogy kilós áruként hozzák forgalomba a terméket. Mit tenne Ön ebben az esetben?

SZAKMAI INFORMÁCIÓTARTALOM

1. Az áruk előkészítése, avagy értékesítésre való alkalmassá tétel

Az áruforgalom lebonyolítása modulban már megtanulták, hogy az áruk eladásra történő előkészítésének műveletei a következők:

- az áruk kicsomagolása, előrecsomagolása,
- az árun vagy a csomagoláson a vevők tájékoztatását szolgáló információk meglétének ellenőrzése, szükség szerinti feltüntetése,
- árak feltüntetése
- áruvédelmi címkék elhelyezése a terméken.

Ezek a feladatok valamennyi árura vonatkozó fő műveleteket jelentik. A szakárucsoportoknak azonban vannak speciális, adott árucsoportra jellemző eladásra történő előkészítési feladatai, sőt árucsoporton belül is lehetnek más-más feladatok cikkcsoportok szerint.

A ruházati árucsoporton belül a méter- és rövidáru termékek értékesítésre történő előkészítésének műveletei a következők:

- az áruk szükség szerinti kicsomagolása, dublázása, sodrása
- a termék árucímke meglétének, és annak tartalmának ellenőrzése

- az üzlet árucímkéjén szereplő adatok feltüntetése (fogyasztói ár, kezelési használati útmutató, termékjellemzők)
- az árucímkék elhelyezése a terméken, a termék kiserelési egységén
- áruk kihelyezése az árucsoportra jellemző árutároló eszközökre

2. Az áruk szükség szerinti kicsomagolása, dublázása, sodrása

A méteráru termékeket hajtólemezre (deknire), papírhengerre, vagy fémkeretre (pl.: műszőrmék) sodorva, vagy hajtólemez nélkül sodorva, lagolva, végenként műanyag fóliába csomagolva kapjuk. A rövidáruk nál már változatosabb a szállítói csomagolás. A szalagokat tekercsben, a zsinórokat motringban, a gombokat műanyag tasakban, vagy műanyag hengerben, a tűket, patentokat levélben, a cernákat dobozban stb. helyezik el. Ezeket az apró árukat papírdobozos gyűjtőcsomagolásban szállítják az üzletekbe.

Az áruátvételt követően a termékeket a raktárban, vagy az eladótérben helyezük el. A raktári tárolásnál a termékeket a kapott csomagolásban tovább tárolhatjuk.

Az eladótérben történő elhelyezés előtt azonban a termékeket alkalmassá kell tenni az értékesítésre.

1. Méteráru szállítói csomagolás¹

¹ www.oisz.hu/write/yp_images2/foto/520/60/////...

2. Rövidáru szállítói csomagolás²

Kicsomagolás

² www.rovidaru.com/nyitó_oldal/lent

A szállítói- és gyűjtőcsomagolás eltávolítását jelenti. Ezeket a csomagolásokat le kell venni a termékekről, illetve a termékeket ki kell venni a gyűjtőcsomagolásból.

A rövidáru termékek szállításakor többféle csomagolást is használnak egyszerre. Például cérnákat 10 db-os papírdobozba (gyűjtőcsomagolás) helyeznek el, majd egy nagy kartondobozba (szállítói csomagolás) helyezik őket. Ha a szállítói csomagolásba több különböző rövidárut helyeznek el, akkor a szállítói csomagolást még selyempapírral is kibélelhetik, a termékek megóvása érdekében. Kicsomagoláskor csak a szállítói csomagolást, és a párnázó anyagként használt csomagolási segédanyagot távolítjuk el. Az egységen belül lévő gyűjtőcsomagolásokat már nem kell kicsomagolni, hiszen ezekben a dobozokban, levelekben, tasakokban stb. kihelyezhetjük a termékeket az eladótérbe.

Méteráruk dublázása

A dupla széles méteráruk esetén, melyek teljes szélességükben papírhengerre sodorva érkeznek gyakran szükség van a dublázásra, mivel teljes szélességükben az eladótérben nem tudjuk tárolni őket. Az így érkezett termékeket le kell sodorni a hengerről, és ketté kell hajtani, vagyis dublázni kell. Azokat a végeket is le kell sodorni, és át-dublázni, melyeket a gyártó színoldalával befelé fordítva sodort fel. Az eladótérben *a végek külső oldalán mindig a színoldaluk legyen*, így mutatósabbak, és a vásárló is kényelmesebben tudja áttekinteni a választékot. E szabály alól csak a száiban színezett, és a száiban színezett tarkán szőtt termékek esetén térhetünk el, mivel ezek mindkét oldala közel azonosan tetszetős.

Dublázás technikája: a műveletet végezhetjük egyedül, vagy egy munkatársunk segítségével.

Önállóan: a méteráru pultra lesodort termék két szemközti endlijét (termék szélének eldolgozása) összefogjuk, és közben figyeljük, hogy a hajtott középvonal ne vessen ráncot, majd karlendítéssel lagba dobjuk a terméket a pultra, ezt addig ismételjük, míg a teljes anyagmennyiséget be nem dublázottuk. (lag: az anyag egymásra rétegelése)

Ketten: az egyik eladó a pultra sodort termék két szemközti endlijét összefogja az előzőek szerint, míg a másik eladó kb. méteres kartávolsággal lagba szedi fel a terméket.

A bársonyszöveteket, és műszörméket azonban tilos dublázni! Ezeknél a termékeknél a hajtásvonal maradandóan károsíthatja a flór felületet, ezért a termékeket teljes szélességükben felsodort papír hengerről, vagy műszörmék esetén fémkeretről kell értékesíteni.

Méteráruk sodrása, feltekerése

A végeket, melyek hajtólemez nélkül, vagy lag-ban érkeztek, valamint melyeket az előzőek szerint dublázottunk, fel kell sodorni. A sodráshoz hajtólemezre (deknire) van szükség. A hajtólemezek lehetnek papírlémezből, vagy farostlémezből. Hosszúságuk a kettéhajtott duplázott termékek szélességével egyezzen meg. Ha nem találunk megfelelő hosszúságú hajtólemezt, akkor rövidebbet is foghatunk, de az erre való sodrás már „gyakorlott kezeket” igényel. A rövid hajtólemezt elhelyezhetjük az anyag szélességének közepére, vagy a bal oldalára. (Célszerűbb, ha középen helyezük el – ez nagy gyakorlatot igényel, de tetszetősebb, – ha a bal szélre helyezük a hajtólemezt – könnyebben dolgozhatunk, de a kelmetekercsnek csak a bal oldala lesz tetszetős.) *A termékeket úgy sodorjuk fel, hogy a bal kezünk felé a termék endlije kerüljön, soha sem a beduplázott oldala!* A terméket lazán tekercseljük fel a hajtólemezre. A kelme végéhez érve a vágott szél hajtsuk vissza. Nem

szép, ha rojtos, feslett szél látszik a végen. Az elkészült felsodort méteráru „szín-oldala” elvágólag egyenes. Ha tölcséres az oldala, ez rontja a külső képét.

Sajátítsa el a sodrás technikáját! Kezdesnek pamutszövetet válasszon, majd folytassa gyapjuszövettel, kötött kelmével, végül selyem szövettel! Ha már a selyemszövetet is megfelelően sodorja fel, akkor Ön elsajátította a sodrás technikáját!

Rövidáruk sodrása

A méterben forgalomba hozott motringban kiserelt termékekből nehéz lemérni a kért mennyiséget, ezért ezeket a termékeket fel kell sodorni. (pl.: zsinórok, paszományáruk, egyes szalagok). A rövidáruk tárolására szolgáló hajtólemezre van szükségünk. A terméket a hajtólemez bal szélére helyezük, és szépen egymás mellé helyezve a szalagot feltekercseljük, ha a hajtólemez másik széléig érünk, akkor egy átlóval visszajövünk a baloldalra és folytatjuk a sodrást. (Az átlós átvezetés szorosan tartja a már felsodort terméket, jobb rögzítést biztosít.)

A tekercsben kapott termékeket is felsodorhatjuk hajtólemezre, de nem szükséges, ezeket értékesíthetjük tekercsről is.

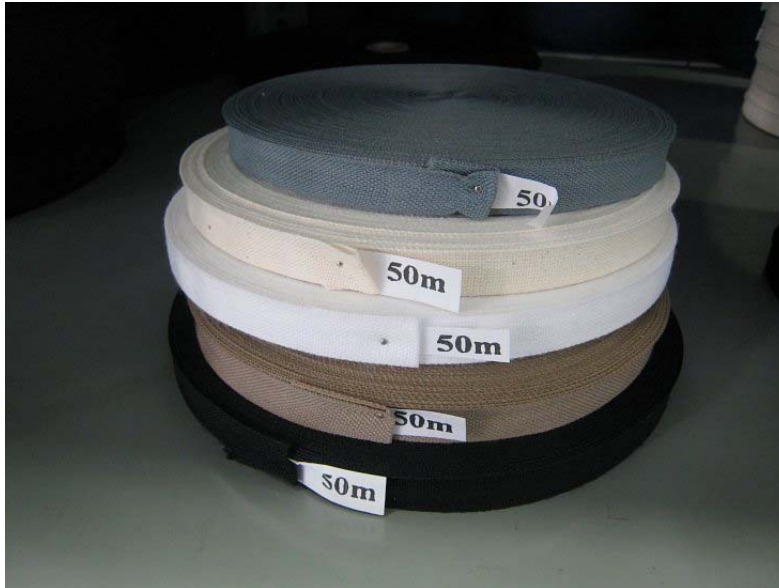
3. Hajtólemezre sodort pertli gumi³

4. Motring fűzőzsinór⁴

³ www.galco.hu/img/hobby/rovidaru/kotel04_k.jpg

⁴ www.galco.hu/img/hobby/haztartas/kotel05_k.jpg

5. köper szalag tekercs⁵

6. Szatén szalag tekercs⁶

3. A terméken lévő árucímke meglétének, és annak tartalmának ellenőrzése

A fogyasztók számára a termékről készített tájékoztatást címkének nevezzük. A címke

⁵ www.bentex.hu/images/big/termek/szalag_001.jpg

⁶ www.bentex.hu/images/big/termek/szalag_005.jpg

tartalmának összeállítása, és annak, terméken való rögzítése a címkézés.

Az áru akkor hozható forgalomba, ha a csomagolásán vagy másutt, de az árutól elválaszthatatlanul elhelyezett címkén *jól olvashatóan, magyar nyelven, közérthetően* és egyértelműen tartalmazza a fogyasztók tájékoztatásához és a hatósági ellenőrzéshez szükséges, adatokat.⁷

Az áru címkéjének kötelező tartalmi elemei:

- az áru pontos megnevezését, fantázianév nem helyettesíthet;
- a termék rendeltetését
- gyártójának vagy forgalmazójának nevét és címét
- származási helyének megjelölését, ha az áru nem az Európai Unióból származik
- méreteit
- nyersanyag-összetételét,
- a minőségi osztályt, ha nem I. osztályú, akkor a leminősítés okát is közölni kell
- használati és kezelési útmutatót: A használati-kezelési útmutató lehet a szabvány szerinti jelképekkel kifejezett, és szöveges magyarázattal ellátott. Tartalmazhat tájékoztatást a színtartóságra, méretváltozásra, különleges kezelésre vonatkozóan.
- tájékoztatást az esetleges veszélyességi tényezőről úgy, hogy a fogyasztó a veszélyt képes legyen felmérni és megtenni az elhárításához szükséges intézkedéseket. pl.: fulladás veszély

A címke tartalma megjeleníthető szöveggel, számmal, képpel, ábrával, jellel és jelöléssel.

Az árucímkék elkészítése a gyártó kötelessége.

A termékcímke elhelyezése, tartalma:

Méterárúk:

- A címkét a kiszerezési egységre (vég, tekercs) kell felerősíteni. A fogyasztó kérésére azonban a forgalmazó köteles a nyersanyag-összetételre vonatkozó adatokat írásban rendelkezésre bocsátani.⁸ A kelme végek esetében a gyártó kétféleképpen tesz eleget törvényi kötelezettségének. Egyrészt a termékbe sodorva vásárlói tájékoztató címke köteget helyez el, melyet a vásárló igénye esetén az üzlet a termékhez adhat. Másrészt a szállítói csomagolásra ragasztva, vagy a fólia alá rögzített termékcímkével.

⁷ 1997. évi CLV. törvény A fogyasztóvédelemről

⁸ 5/2005. (IV. 29.) GKM rendelet a textiltermékek forgalomba hozatalának egyes követelményeiről

- A méterárukat az üzletnek el kell látni függőcímkével, melyet a termék endlijébe fűzünk, (sosem a duplázott szélbe!) a deknihez közeli részre helyezük, hogy minél tovább a terméken maradjon, ne kelljen minden méréskor hátrébb fűzni. A címkét az anyag külső rétegébe dugjuk, úgy hogy a címke fonala, jól látható legyen. Így bármikor könnyen megtalálható, megnézhető és visszahelyezhető. Ezt a műveletet célszerű a sodrással egyidejűleg elvégezni.

<p>○</p> <p>Termék rendeltetése: felőrházati szövet</p> <p>Alapanyag összetétel: 100% gyapjú</p> <p>Fogy ár: 5.000 Ft</p> <p>Szélesség: 140 cm</p>	<p>○</p> <p>Gyáró: Hazai Finomposztó Gyár Baja</p> <p>Alapanyag összetétel: 100% gyapjú</p> <p>Fogy ár: 5.000 Ft</p> <p>Szélesség: 140 cm</p>
--	---

7. Függőcímke elő-, és hátoldalának minimális adattartalma

Rövidárúk:

- A csomagolási egységenként forgalmazott, kis kiszерelési egységekből álló termékeknél a nyersanyag-összetételt elegendő megadni a csomagoláson.⁹ Pl.: A gépselymek (gépi varrócérnák) kiserelése cséve, melyeket darabra értékesítünk. A csévét 20 db-os dobozban kiserelve hozzuk forgalomba. A termék nyersanyag-összetételét elegendő feltüntetni a csomagoláson, dobozon, közvetlenül a terméken nem kötelező. A patentokat (nyomógomb) perforált papír levélen fél tucatjával kiserelve is forgalmazhatjuk, ezeket a leveleket egy gyűjtőcsomagolásban, dobozban helyezik el. A levélen nem kell feltüntetni az alapanyag-összetételt, de a gyűjtőcsomagoláson kötelező.

⁹ 25/2005. (IV. 29.) GKM rendelet a textiltermékek forgalomba hozatalának egyes követelményeiről

- A varró-, stoppoló- és hímzőcérnáknál, a csévéknél, tekercseknél, motringoknál, gombolyagoknál vagy más kisméretű egységeknél kizárólag a gyűjtőcsomagoláson szereplő címkén kötelező a magyar nyelv használata, az egyes egységek címkézése az Európai Unió bármely hivatalos nyelvén történhet.¹⁰ Pl.: a gépi varrócérnákat csévén hozzák forgalomba, melyet kívülről papír-, vagy celofán címkével látnak el. Ezen a címkén lévő adatok az Európai Unió bármely nyelvén megadhatóak, de a varrócérnákat egységbe foglaló gyűjtőcsomagoláson csak magyar nyelven tüntethetik fel a szükséges adatokat.
- Fonalaknál, a fonal papírcímkéjén használatra, kezelésre, a felhasználáshoz szükséges tájékoztatásra vonatkozó adatokat is szerepeltetni kell!

8. Fonal gyári tájékoztató címkéje és desszénszámai¹¹

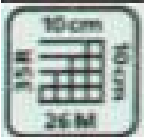

(desszénszám: a színek-, színárnyalatok számokkal történő kifejezése)

A fonal címkéjén található jelképek és azok jelentése

	<p>A termékre vonatkozó használati, kezelési jelképek</p>
	<p>Ez a jelkép azt jelenti, hogy a fonalat kötőgéphez is használhatjuk.</p>
	<p>Ez a jelkép azt jelenti, hogy ehhez a fonalhoz 2,5-3 -as méretű horgolótűt, vagy kötőtűt ajánlunk.</p>

¹⁰ 25/2005. (IV. 29.) GKM rendelet a textiltermékek forgalomba hozatalának egyes követelményeiről

¹¹ www.rovidaru.hu/kotofonalak/margareta

	Ez a jelkép azt jelenti, hogy egy 10X10 cm-es lap hány szemből, és hány szemoszlopból áll. (szem felvételéhez szükséges adat)
	Ez a jelkép azt mutatja meg, hogy egy 40-es méretű pulóverhez körülbelül mennyi fonalra van szükség.
	Ez a jelkép azt mutatja meg, hogy 10 dkg fonalhoz hány gombolyag fonalat kell megvásárolni.

A 25/2005 GKM rendelet melléklete tartalmazza azokat a termékeket, melyekre nem kötelező a nyersanyag-összetétel megadása: (a teljesség igénye nélkül)

- tűpárna
- készítenő kézi hímzésű faliszőnyeg és annak anyaga,
- húzózár
- textilanyaggal behúzott gomb és csat,

illetve azokat, melyekre csak globális címkézés, illetve megnevezés szükséges

- bordűr és szegély
- rojt
- cipőfűző
- szalag
- gumirugalmas szalag
- varró-, stoppoló- és hímzőcérna fogyasztóknak történő forgalmazása, kis kiszerezésben, 1 grammos vagy annál kisebb nettó tömeggel
- függönyökhöz, sötétítőfüggönyökhöz és redőnyökhöz való szalagok

Globális címkézés: a termékek egy csoportjára vonatkozó vásárlói tájékoztató.

Azon termékeknél, amelyek kimért hosszban kerülnek eladásra, a globális címkézésnek meg kell egyeznie a tekerccsel. Pl.: Elegendő a termék megnevezését feltüntetni az üzletben, a termékek mellett:

Pl.:

- gumiszalagok,
- pamut szalagok,
- selyem szalagok stb. esetén.

4. A fogyasztói ár feltüntetése

Az áru fogyasztói forgalombahozatalakor a forgalmazó köteles, a fogyasztót írásban tájékoztatni az eladási árról, az egységárról, illetve a szolgáltatás díjáról.

Az árazásnál két fogalmat kell tisztáznunk!

Egységár: a termék egy egységéért fizetendő ár

Eladási ár (fogyasztói ár): a termékért ténylegesen fizetendő ár, mely egyes termékeknél megegyezhet az egységárral.

A jogszabály értelmében a méterárú egységárát

- Ft/m-ben kell meghatározni, illetve
- a tömegre árusított termékek esetén Ft/kg-ban,

a rövidárú esetében az egységár lehet

- Ft/m-ben meghatározott pl.: szalagok, zsinórok stb.,
- Ft/db-ra meghatározott pl.: gomb, húzózár, csat stb., vagy
- Ft/gr-ban meghatározott pl.: flitter, gyöngy, gombostű.

Az egységár feltüntethető, elhelyezhető:

- a termék csomagolásán,
- a termékhez rögzített módon,
- árjegyzéken, vagy árlapon.

Méterárú árazása:

Méterárú esetén az egységárat kell feltüntetni, a termékhez rögzítetten, a termék függőcímkéjén. Előfordul azonban, hogy a termék címke leszakad. Az elárúsító helyiségben azonban ár nélkül terméket forgalomba hozni tilos! Ezért az üzletek gyakran nemcsak a függőcímkén helyezik el az egységárat, hanem a termék hajtólemezén is feltüntetik azt. *Tehát méterárú esetében célszerű két helyen szerepeltetni az egységárat. A termék függőcímkéjén, és a deknin.* A hajtólemezén való árfeltüntetésnél azonban vigyázni kell, hogy azon csak egy ár szerepeljen! A régi, más termékre vonatkozó árat el kell távolítani a lemezről. Ha a terméken több eladási ár szerepel, akkor a vásárlónak joga van az alacsonyabb áron megvásárolni.

A kilós áron kapott, de méter áron forgalmazott termékeknél (pl.: filc, vatelin stb.) a kilós egységárból, méter egységárat kell számolni.

A számolás menete:

- lemérjük a teljes vég súlyát pl.: 15 kg
- a vég teljes súlyát beszorozzuk a kilós egységárral: pl.: $15 \text{ kg} \times 2500 \text{ Ft/kg} = 37.500 \text{ Ft}$ - ennyibe kerül a teljes vég anyag.
- lemérjük a vég hosszát pl.: mértünk 50 métert
- a teljes vég értékét elosztjuk a mért mennyiséggel: $37.500 \text{ Ft} : 50 \text{ m} = 750 \text{ Ft/m}$ - lesz a termék egységára.

Rövidárúk árazása:

A termék jellegéből, méretéből adódóan a rövidárúk árazása többféleképpen történhet. Az eladási árat feltüntethetjük:

- közvetlenül a terméken pl.: fonalak-, cérnák papírcímkéjén,
- a csomagoláson:
 - darabra értékesített termékeknél az egységárat tüntetjük fel pl.: hímzőcérnák dobozán 150 Ft/db
 - a csomagolási egységben, *készletben* forgalomba hozott termékek esetében nem egységárat, hanem *eladási árat* kell feltüntetni! pl.: tűkészlet, vagy levélben forgalmazott patent. Ebben az esetben nemcsak az eladási árat tüntetjük fel, hanem a csomagolási egységet is szerepeltetni kell, hogy egyértelmű legyen a vásárló számára, hogy az eladási ár milyen egységre vonatkozik. pl: 120 Ft/csomag, vagy 100 Ft/levél.
- hajtólemezen, hengeren, tekercsen: a méterben forgalmazott termékeknél pl.: szalagok, zsinórok
- árjegyzéken vagy árlapon: közvetlenül a termék mellett elhelyezett egyedi árkiíráson kell az árat feltüntetni, ha ez egyéb módon nem biztosítható. pl.: karos állványról értékesített húzózárok, vagy darabra értékesített gombok esetében. Követelmény, hogy a termék pontosan beazonosítható legyen. Az árlapon pontosan fel kell tüntetni a termék megnevezését (gombok esetén egy mintadarabot varrnak fel az árlapra), méretét, és egységárat.

Jogszabály szerint nem kell feltüntetni az egységárat:

- az 50 g, 50 ml vagy 5 cm alatti csomagolási egységű vagy méretű,
- az egy csomagban lévő, készletben értékesített termékeken.¹²

Terméket eladási ár nélkül forgalomba hozni tilos!

5. Az áruk kihelyezése az árucsoportra jellemző árutároló eszközökre

Az áruk értékesítésre való előkészítésének utolsó szakasza az áruk kihelyezése az eladótérbe. A vásárlás sikerességét jelentősen befolyásolja az áruk eladótéri elhelyezése, amivel a vevő vásárlási útja is irányítható. Az áruk eladótéri elhelyezésekor figyelembe kell venni:

- az áru jellegét, csomagolását,

¹² (4/2009. (I. 30.) NFGM-SZMM együttes rendelete a termékek eladási ára és egységára, továbbá a szolgáltatások díja feltüntetésének részletes szabályairól)

- az alkalmazott értékesítési módot,
- az áru keresettségét, ismertségét,
- a kereskedelmi vállalkozás üzletpolitikai célkitűzéseit,
- munkaszervezési és vevőkényelmi szempontokat,
- az áru minőségének védelmét,
- vagyonvédelmi szempontokat.¹³

A méteráru termékek eladótéri elhelyezésének szempontjai:

A méteráru termékeket hagyományos, és önkiválasztó értékesítéssel forgalmazzák. A termékek elhelyezhetőek az eladótérben alapanyag, és gyártástechnológia szerint csoportosítva az alábbiak szerint:

- pamut-, és pamut típusú,
- len-, és len típusú szövetek,
- selyem-, és selyem típusú szövetek,
- gyapjú-, és gyapjú típusú szövetek,
- kötött-hurkolt méterárak.

De elterjedt a felhasználási terület szerinti csoportosítás is:

- alsóruházati méterárak,
- felsőruházati méterárak,
- háztartási-, és ágynemű anyagok,
- bélés-, és kellék anyagok.

Bármely csoportosítást alkalmazzuk a méteráru elhelyezésére, további szempontokat is vegyünk figyelembe.

- A vég mérete, tömege: A nagyméretű, nehéz termékeket alulra, a felsőbb polcokra pedig a könnyebb végeket helyezük el.
- A keresletét: A ritkán keresett termékeket a felsőbb polcokra, a gyakran keresett termékeket kézközben helyezük el! Ha valamely termék forgalmát szeretnénk növelni, akkor ezeket a termékeket elhelyezhetjük a pultron is.
- Azokat a termékeket, melyeket gyakran együtt vásárolnak, egymáshoz közel helyezük el. Pl.: felsőruházati szövetek mellé, a bélésanyagokat, bevarrható-, és bevasalható közbéléseket.

¹³ Horváthné Herbáth Mária-Stágel Imréné: kereskedelmi Szakmai Ismeretek Kit Kft. 2005. 182. old.

- A végeket a polcokon egymás tetejére helyezhetjük úgy, hogy vegyük figyelembe a termék színárnyalatát. Azonos, vagy egymáshoz illő színárnyalatú termékeket helyezünk egymásra. Alulra a nagyobb mennyiségű anyagot tartalmazó véget tegyük, és felfelé haladva az egyre kisebb mennyiséget tartalmazó végek kerüljenek. Egymásra helyezésnél figyeljünk a méteráru szélességére is. A közel azonos szélességű termékeket helyezük egymásra.
- A végeken az anyag vágási szélét hajtsuk vissza, ne látszódjon a rojtos szél.
- A polcon a végeket ne teljesen szembeállítva helyezzük el, hanem döntsük meg, hogy a végek hosszanti oldala is látható legyen. A végek dőlése az áruház belseje felé, a vevőáramlással azonos irányba mutasson, ezzel arra ösztönözzük a vásárlót, hogy az üzlet hátsó részébe is eljusson. A vásárló ösztönösen tudja, hogy a termékinformációk a végek rövid oldalán annak elhelyezve, így ezt keresi, ezzel kíván szembefordulni. Ha a bejáratból a vég ezen oldalát látja meg először, ez megállásra ösztönzi.
- Az üzleten belül elhelyezhetünk termékeket „kirakatszerűen” is. Figyelemfelkeltő, és ösztönző hatású lehet a termékek bemutatása
 - egy rúdra raffolva elhelyezve,
 - próbababára „öltöztetve”
 - belső térben elhelyezett attrapon kirakatszerűen megjelenítve. (attrap: árukihelyezési segédeszköz pl.: állvány, dobogó, próbababa stb.)

9. Helyesen berendezett méteráru üzlet¹⁴

10. Méteráru attrap üzletbe, kirakatba¹⁵

¹⁴ www.uzletekszekszard.hu/.../uzletek/dsc00291.jpg

¹⁵ www.alexgraphics.hu/photoblog/albumok/kirakatok

A méteráru üzletek árubemutató eszközei

- polcos faliallványok: ezt az állványfajtát a fal mellé helyezik, így egy oldalról tölthető fel áruval
- középállványok: a bolt belső részeibe helyezik őket, és mindkét oldalról feltölthetőek (önkiválasztó értékesítési mód)
- speciális árutárolók berendezések
 - fémállvány: hengerről értékesített termékek vízszintes tárolására
 - hengertároló rekesz: a hengerről értékesített termék függőleges tárolására,
 - döntött polcú faliallvány: szimpla széles hengeres termékek, vagy dublázott, felsodort termékek bemutatására.
- Pultok: termékek mérésére, értékesítésére

11. Speciális hengertároló állvány¹⁶

Rövidáru termékek eladótéri elhelyezésének szempontjai:

A rövidáru termékeknél többféle értékesítési módot alkalmaznak, figyelembe véve a termékek jellegét, méretét, csomagolását. Értékesíthetjük a termékeket hagyományos-, önkiválasztó-, és önkiszolgáló értékesítési móddal is.

- A termékeket itt is valamilyen szempont szerint csoportosítva kell kihelyezni. Pl.: puha rövidáruk, kemény rövidáruk, és ezen belül is felhasználás szerint további csoportokat képezve helyezzük el a termékeket. pl.: cérnák, fonalak, szalagok, gombok, tűk stb.
- Egy másik áruehelyezési szempont szerint, a termékeket az alapján csoportosítják, hogy hogyan kerülnek forgalomba: mérést igénylő termékek, darabra, csomagolási egységre értékesített termékek. Pl.: a mérést igénylő termékeket a pultban, vagy a pult közelében helyezik el, míg a darabra, csomagolási egységre értékesített termékeket akár a vásárlók által hozzáférhetően polcokon. Természetesen itt is tovább kell csoportosítani a termékeket felhasználási cél szerint, hogy a vásárló könnyen megtalálja a keresett terméket.
- Áruehelyezésnél vegyük figyelembe a vagyonvédelmi szempontokat is. A termékek egy része jellegéből, méretéből adódóan nem alkalmas az áruehelyezési címkék elhelyezésére. Ezeket a termékeket belátható helyre, vagy pultban kell elhelyezni.
- Az árukihelyezés mindig tetszetős, rendezett képet mutasson.

A rövidáruboltok árubemutató eszközei

- polcos faliallványok: Ezt az állványfajtát a fal mellé helyezik, így egy oldalról tölthető fel áruval, az apró rövidáruk tárolása azonban nem közvetlenül a polcon történik, hanem árutároló kosarakat, rekeszeket, dobozokat helyeznek rá, melyben egy-egy áruféleséget helyeznek el.
- fali-, és középállványok: Lehetnek karokkal-, rudakkal, átlós irányú polcokkal ellátottak pl.: húzóárakat, cipőfűzőket elhelyezhetnek karos fali-, vagy középállványon, tekercsben forgalmazott szalagokat pedig rudas fali-, vagy középállványon. Átlós irányú polcokon gyakran fonalakat, vagy gombtároló hengereket helyeznek el.
- speciális árutárolók berendezések displayk: a vásárlói szokásoknak megfelelő mennyiségben kiszerezelt, előre csomagolt termékek bemutatására, úgynevezett egyedi bliszteres kiszerezésben érkező áruknál.
- Pultok: az apró termékek, vagy a mérést igénylő termékek elhelyezésére
- üvegezett pultok, angolfiókos pult: lefelé növekvő méretű fiókkal ellátva, előnye hogy a benne elhelyezett termékek láthatóak.

¹⁶ www.nagykereskedelem.hu/img/product/161_1511_...

12. Polcos faliallvány, és rudas faliallvány¹⁷

¹⁷ www.rovidaru.com/termékek

13. Polcos faliallvány árutároló kosarakkal, az előtérben angolfiókos pult, a háttérben átlós irányú polc¹⁸

¹⁸ www.rovidaru.com/termékek

14. rövidáru display, bliszteres kiszerelésű rövidárakkal¹⁹

¹⁹ www.extend.hu/.../rovidaruk_1466_429x326.php

15. Karos faliallvány²⁰

Az üzlettérben való áruehelyezés előtt, ne feledkezzünk meg a tároló-berendezések tisztításáról sem! A takarítási rendben meghatározottak szerint mossuk le az állványokat, polcokat. Az árutároló kosarakat, dobozokat, rekeszeket is ki kell tisztítani az áru elhelyezése előtt. Ne feledkezzünk meg a szárazra törlésükről sem, hiszen a ruházati termékek fokozottan érzékenyek a nedvességre.

TANULÁSIRÁNYÍTÓ

Az alábbi feladatok hozzásegítik Önt, hogy az információtartalomban összefoglalt ismereteket konkrét helyzetben alkalmazni tudja. Egyúttal segíti Önt abban, hogy ellenőrizze, megértette-e a tanultak gyakorlati szerepét.

Önálló, egyéni munka.

Saját üzletében, vagy egy kiválasztott ruházati üzletben végezze el az alábbi megfigyeléseket!

1. Az alábbi adatlap alapján gyűjtse össze, hogy mely terméket milyen csomagolásban érkezett üzletükbe!

²⁰ www.rovidaru.com/termékek

AZ ÁRUELŐKÉSZÍTÉS ÉS ÁRUELHELYEZÉS FORTÉLYAI A MÉTER-, ÉS RÖVIDÁRUKNÁL AZ ÁRUELŐKÉSZÍTÉS ÉS ÁRUELHELYEZÉS FORTÉLYAI A MÉTER-, ÉS RÖVIDÁRUKNÁL

Termék megnevezése	Csomagolás fajtája
pamutszövetek	
selyemszövetek	
velúrbársony	
jersey kelme	
felsőruházati műszőrme	
gombok	
biztosítótű	
Lánchíd 50-es cérna	
Gyöngy fonal	
húzózár	
hímzőtű	

2. Nevezzen meg legalább háromféle olyan méterárut, melyeket üzletükben dublázni szoktak!

1. alapanyag-összetétel: _____
 rendeltetés: _____
 szélesség: _____
 színezési eljárás: _____

2. alapanyag-összetétel: _____
 rendeltetés: _____
 szélesség: _____
 színezési eljárás: _____

3. alapanyag-összetétel: _____
 rendeltetés: _____
 szélesség: _____
 színezési eljárás: _____

3. Vizsgálja meg üzletének a méterárak sodrására vonatkozó szokásait!

Átsodorják a méterárakat?	igen	nem
A hajtott fele, vagy a termék endlije esik sodráskor bal kézre?	hajtott fele	endlije
A sodrás megkezdésekor ellátják a terméket függőcímkével?	igen	nem

Hogyan helyezik el a deknit a méterárún a felhajtáshoz?	ugyanolyan hosszút	rövidet középre helyezve	rövidet balra igazítva
Visszahajtják a vágott szélt a végen?	igen		nem
Milyen a felsodort vég „színoldala”?	elvágólag egyenes		tölcséres

4. Dublírozzon be, majd sodorjon fel egy kiválasztott méterárut! Az elkészült véget értékelje a 3. feladatban megadott szempontok alapján!

5. Gyakoroljon rövidárut sodorni! Keressen tekercsben Danubia szalagot üzletében! A tekercs szalagot sodorja fel hajtólemezzel!

6. Keressen üzletében méterárún található eredeti címkét, és írja/rajzolja le a rajta lévő adatokat!

7. Keressen üzletében puha-, és kemény rövidárut, és írja/rajzolja le a terméken lévő adatokat!

8. Vizsgálja meg üzletének az ár feltüntetésére vonatkozó szokásait!

termék megnevezése	ár feltüntetésének helye	feltüntetett ár fajtája
kordbársony		
jersey kelme		
terliszter szövet		
vatelin		
ripsz szalag		
cipőfűző		
gomb		
Perlé hímző		
kötőtű		
gyöngy		
tűkészlet		

9. Vizsgálja meg méteráru üzletének áru kihelyezési szokásait!

szempontok	tapasztalatok
alkalmazott értékesítési mód	
üzletben megjelenő árucsoportok	
üzlet árutároló berendezései	
A végek polcokon való elhelyezésének módja	
Milyen figyelemfelkeltő, értékesítés ösztönző eszközöket alkalmaznak	

10. Nézze meg üzletében, hogyan tárolják az alábbi termékeket! Nevezze meg az áruehelyezésre használt berendezéseket, eszközöket!

termék megnevezése	áru elhelyezése
pamut szalagok	
gombok	
fonalak	
cérnák	
húzózárok	
csatok, kapcsok	

MEGOLDÁSOK

1.

Termék megnevezése	Csomagolás fajtája
pamutszövet	lagolva, szalaggal átkötve
selyemszövet	deknire sodorva, szalaggal átkötve, műanyag fóliában
velúrbársony	papírhengerre sodorva, papírdobozba csomagolva
jersey kelme	dekninél sodorva, műanyag fóliába csomagolva
felsőruházati műszőrme	fémkeretre sodorva, műanyag fóliával körülcsomagolva
gombok	100 db-os gyűjtő műanyag tasak csomagolva, papír gyűjtőcsomagolásban elhelyezve
biztosítótű	tucatonként egymásba akasztva, nagy tucatosával papírdobozba csomagolva, papír gyűjtőcsomagolásban elhelyezve.
Lánchíd 50-es céna	csévén rekeszes papírdobozba csomagolva, papír gyűjtőcsomagolásban elhelyezve
Gyöngy fonal	motringban árucímkével ellátva, műanyag tasakba helyezve
húzózár	papírszalaggal kötegelve, papír gyűjtőcsomagolásban elhelyezve
hímzőtű	Alufóliával bélelt 50 db-os gyűjtő papírtasakba csomagolva, több tasak gumiszalaggal összekötve, papír gyűjtőcsomagolásban elhelyezve

8.

termék megnevezése	ár feltüntetésének helye	feltüntetett ár fajtája
kordbársony	függőcímkén a termékre erősítve, papírhengeren árazó címkével ellátva	egységár: Ft/m
jersey kelme	függőcímkén a termékre erősítve, deknin tollal ráírva	egységár: Ft/m
terliszter szövet	függőcímkén a termékre erősítve, deknin árazó címkével ellátva	egységár: Ft/m
vatelin	függőcímkén a termékre erősítve, papírhengeren tollal ráírva	egységár: Ft/kg
ripsz szalag	hajtólemezsre tollal ráírva	egységár: Ft/m
cipőfűző	az árun elhelyezett	eladási ár: Ft/db, vagy

AZ ÁRUELŐKÉSZÍTÉS ÉS ÁRUELHELYEZÉS FORTÉLYAI A MÉTER-, ÉS RÖVIDÁRUKNÁL AZ ÁRUELŐKÉSZÍTÉS ÉS
 ÁRUELHELYEZÉS FORTÉLYAI A MÉTER-, ÉS RÖVIDÁRUKNÁL

	termékcímkére tollal ráírva (egyedileg árazva)	Ft/pár
gomb	műanyag hengerből értékesített termék: a hengerre egy mintadarab van felvarrva, és a hengeren található az árcímke	eladási ár = egységár: Ft/db
Perlé hímző	a termék dobozán található az eladási ár	eladási ár = egységár: Ft/db
kötőtű	a termék csomagolásán található árcímkén	eladási ár: Ft/pár, vagy Ft/cs
gyöngy	darabáruként, és súlyra forgalmazott a terméknel is a dobozán található árcímkén	egységár: Ft/db vagy Ft/gr
tűkészlet	a termék csomagolásán elhelyez az árcímkén	eladási ár: Ft/levél, vagy Ft/cs

9.

szempontok	tapasztalatok
alkalmazott értékesítési mód	hagyományos értékesítés
üzletben megjelenő árucsoportok	pamut felsőruházati szövetek, pamut háztartási, és ágynemű szövetek, kötött méterárú, felsőruházati selymek, gyapjú-, és gyapjú típusú felsőruházati szövetek (bélés selymek) kabát szövetek
üzlet árutároló berendezései	méteráru pult, faliállvány, speciális hengertartó állvány, hengertároló rekesz - hengeres termékek függőleges tárolására döntött polcú faliállvány - szimpla széles hengerről értékesített termékek tárolására, bemutatására
A végek polcokon való elhelyezésének módja	A vevőáramlási útvonallal megegyezően elfordítva, a nagyobbak alul, a kisebbek felül, színek szerint csoportosítva.
Milyen figyelemfelkeltő, értékesítés ösztönző eszközöket alkalmaznak	Akciós termékeket az üzlet közepén helyezük el, egy pultra. Torzót használunk, a termékek raffolva bemutatására, egy-egy végen lévő anyagból lesodrunk bizonyos mennyiséget és a polcon elhelyezve, lelógatjuk.

10.

termék megnevezése	áru elhelyezése
pamut szalagok	angol fiókos pultban,
gombok	műanyag hengerben, átlós irányú polcon elhelyezve
fonalak	polcos faliallványon
varrócérnák	a pulton elhelyezve, rekeszes dobozban
húzózár	karos faliallványon
csatok, kapcsok	dobozban, angolfiókos pultban

MUNKANYAG

ÖNELLENŐRZŐ FELADATOK

1. Feladat

Üzletükbe jersey kelméket kaptak. Az áruátvételt követően Önt azzal a feladattal bízzák, meg, hogy készítse elő a termékeket az értékesítésre. Milyen feladatokat kell elvégeznie az eladótéri elhelyezés előtt! Írja le röviden!

MUNKANYAG

2. feladat

Az alábbi képen látható termékeket kapták üzletükben. Vizsgálja meg, hogy a címkézésre vonatkozó előírásoknak mennyiben felelnek meg az adott termékek! Milyen teendői vannak az eladótéri elhelyezésnél a termékekkel kapcsolatban? Válaszát röviden indokolja!

16. Varrógéptűk²¹

²¹ www.rovidaru.com/termékek/tűk/géptűk

17. Piroška hímző²²

3. feladat

Üzletükbe vatelin érkezett, az alábbi szállítólevéllel.

Szállítólevél

Sorszám: AR 306640

A szállító (név, irányítószám, cím, telefax, postafiók, bankszámla száma és megnev.): Texorient Kereskedelmi Kft. 7624 Pécs, Megyeri u. 4. Szállítva.....telepről (raktárból)	A vevő (név, irányítószám, cím, bankszámla száma és megnevezése): Heuréka Kft. 7623 Pécs, Temesvár u. 1.
A megrendelés száma, kelte, ügyintézője:	Az átvevő megnevezése,

²² www.rovidaru.com/termékek/horgolófonalak/piroska

**AZ ÁRUELŐKÉSZÍTÉS ÉS ÁRUELHELYEZÉS FORTÉLYAI A MÉTER-, ÉS RÖVIDÁRUKNÁL AZ ÁRUELŐKÉSZÍTÉS ÉS
ÁRUELHELYEZÉS FORTÉLYAI A MÉTER-, ÉS RÖVIDÁRUKNÁL**

48/10 2010.02.21. Kiss Jolán			(név, irányítószám, cím):			
Járatszám: GZ 526						
S.szám	A termék (szolgáltatás) megnevezése, besorolási száma	ÁFA kulcs	Menny- Egység	Mennyis- ég	Egység ár	Érték
1	7326 Dua vatin sz: 180 cm, I. oszt.	25%	kg	68	1000,-	68 000,-
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						
Kiállító:		Átvételi feljegyzések:			Átvevő:	
kelet	aláírás				kelet	aláírás
2010. 02.27	Kovács József				P:H.	

Az áruátvételt követően vezetője azzal a feladattal bízza meg, hogy árazza be a kapott terméket. Az eladótérben nincsen súly mérésére alkalmas mérőeszköz. Hogyan végezné el a feladatot? Írja le röviden!

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

MEGOLDÁSOK

1.

A jersey kelméket papírhengerre, vagy deknire színoldalával befelé sodorva, nylon fóliába csomagoltan kapjuk.

Áru előkészítési feladatok:

- kicsomagolás: eltávolítjuk a termékről a műanyag fóliát
- lesodorjuk a terméket
- dublírozzuk
- termékcímkével látjuk el: az anyag egyik végére, az endlijére erősítjük
- a dekniről eltávolítjuk a más termékre vonatkozó egységárat
- a hajtólemezre felírjuk, címkézzük az aktuális egységárat
- újból felsodorjuk
- a termékcímkét a felsodort anyagközé helyezzük, úgy hogy a címke fonal jól látható legyen.
-

2.

Gépi varrótű: Mivel kis kiserelésű egység, ezért idegen nyelvű fogyasztói csomagolással forgalomba hozható a termék, de az eladótérben globális termék megnevezés alkalmazása szükséges: varrógép tű. Az eladási árat a termékek csomagolására helyezném el árazó címke segítségével. Ft/cs

Piroska hímző: A termék gyűjtőcsomagolásán (dobozán) elegendő feltüntetni az alapanyag összetételt, a használati és kezelési útmutatót. A terméken ezek az adatok szerepelhetnek, de nem kötelezőek. A forgalmazáskor azonban globális termék megnevezést kell alkalmazni. „Hímzőcérnák” Az egységárat a hímzők dobozára helyezném el: Ft/db

3.

Mivel kilós áruként nem tudjuk forgalmazni a terméket, ezért a kilós árat át kell számolni méter árra:

- a vég értéke: 68.000 Ft
- le kell mérni a vég hosszát: pl: 34 méter
- a vég értékét elosztom a vég hosszával: $68.000 : 34 = 2.000 \text{ Ft/m}$ - lesz az egységára a terméknek.

A termék függőcímkéjére, és papírhengerére feltüntetem az egységárat.

IRODALOMJEGYZÉK

FELHASZNÁLT IRODALOM

1997. ÉVI CLV. TÖRVÉNY A FOGYASZTÓVÉDELEMRŐL

4/2009. (I. 30.) NFGM-SZMM együttes rendelete

a termékek eladási ára és egységára, továbbá a szolgáltatások díja feltüntetésének részletes szabályairól

25/2005. (IV. 29.) GKM rendelet a textiltermékek forgalomba hozatalának egyes követelményeiről

HORVÁTHNÉ HERBÁTH MÁRIA-STÁGEL IMRÉNÉ: KERESKEDELMI SZAKMAI ISMERETEK KIT KFT. 2005.

www.uzletekszekszard.hu

www.alexgraphics.hu

www.nagykereskedelem.hu

www.rovidaru.com

www.extend.hu

www.galco.hu

www.bentex.hu

www.oisz.hu

AJÁNLOTT IRODALOM

HEFOP 2.1.1. PRKK: László Zoltánné: Ruházati termékek forgalmazása

A(z) 0008–06 modul 010–es szakmai tankönyvi tartalomeleme felhasználható az alábbi szakképesítésekhez:

A szakképesítés OKJ azonosító száma:	A szakképesítés megnevezése
31 341 01 0010 31 05	Ruházati eladó
52 341 05 1000 00 00	Kereskedő
52 341 05 0100 52 03	Ruházati kereskedő

A szakmai tankönyvi tartalomelem feldolgozásához ajánlott óraszám:
22 óra

MUNKANYELVI ANYAG

MUNKANYAG

A kiadvány az Új Magyarország Fejlesztési Terv
TÁMOP 2.2.1 08/1-2008-0002 „A képzés minőségének és tartalmának
fejlesztése” keretében készült.

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Kiadja a Nemzeti Szakképzési és Felnőttképzési Intézet
1085 Budapest, Baross u. 52.
Telefon: (1) 210-1065, Fax: (1) 210-1063

Felelős kiadó:
Nagy László főigazgató